

ΕΛΙΑ Η ΤΙΜΗΜΕΝΗ

4^ο ΔΗΜ.ΣΧ. ΔΑΦΝΗΣ

Δ' ΤΑΞΗ

«ΥΓΙΗ ΠΑΙΔΙΑ, ΥΓΙΗΣ ΠΛΑΝΗΤΗΣ»

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ- ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ

Οι μαθητές της **Δ' τάξης** με αφορμή την ενότητα της Γλώσσας <<Ελιά>>, στο πλαίσιο της Ευέλικτης ζώνης, μελέτησαν με διαθεματική και βιωματική προσέγγιση τη σχέση της ελιάς με τον πολιτισμό, τη λογοτεχνία, την τέχνη, τη διατροφή, τον αθλητισμό, τη θρησκεία.

Ο Οδυσσέας και ο Τηλέμαχος θέλουν να ξεκάνουν τους μνηστήρες, μιλούν στη ρίζα μιας ελιάς. Η ιερότητα ξεκάθαρη.

Ομήρου Οδύσσεια

Ραψωδία ν

«Τότες καθίσαν στῆς ιερῆς ἐλιάς τῆ ρίζα οἱ δύο τους,
νὰ δοῦν πῶς θὰ ξεκάμουνε τοὺς ἄτιμους μνηστήρες.»

Ομήρου Οδύσσεια Ραψωδία ψ (στιχοι 216-226)

«..... Φύτρωνε μέσα στου σπιτιού μας τον περίβολο κορμός μακρόφυλλης ελιάς, με θαλερό το φούντωμά της, κι αυτός χοντρός σαν μια κολόνα. Γύρω του εγώ την κάμαρη έχτισα και την ανέβασα με πέτρες πανωτές στο τελικό της ύψος· μετά τη στέγασα καλά από πάνω, και την ασφάλισα με κολλητά πορτόφυλλα, να αρμόζουν μεταξύ τους.

Τότε πια κούρεψα κλαδιά και φούντες της μακρόφυλλης ελιάς, κλάδεψα με επιδέξια τέχνη τον κορμό απ' τη ρίζα του, με το σκεπάρνι τον πελέκησα, τον στάθμισα για να ισώσει, τον δούλεψα να γίνει κλινοπόδαρο, κι άνοιξα πάνω του τρύπες με το τρυπάνι.....»

Κωστής Παλαμάς

Η ελιά

Είμαι του ήλιου η θυγατέρα
Η πιο απ' όλες χαϊδευτή
Χρόνια η αγάπη του πατέρα
Σ' αυτό τον κόσμο με κρατεί
Όσο να πέσω νεκρωμένη
Αυτόν το μάτι μου ζητεί.
Είμ' η ελιά η τιμημένη

Εδώ στον ίσκιο μου μ' αποκάτω
Έρθ' ο Χριστός να αναπαυθεί
Κι ακούστηκ' η γλυκιά λαλιά του
Λίγο προτού να σταυρωθεί.
Το δάκρυ του, δροσιά αγιασμένη,
Έχει' ς τη ρίζα μου χυθεί.
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

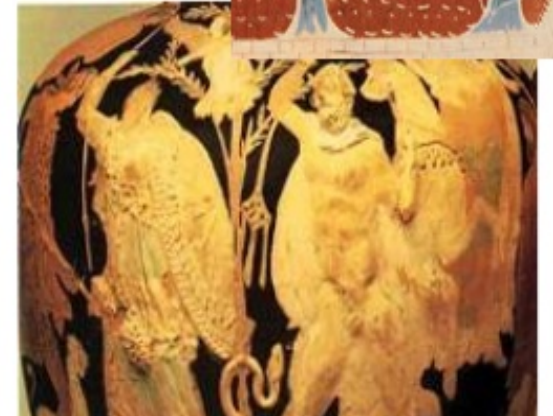

Όπου και αν λάχει κατοικία
Δε μ' απολείπουν οι καρποί.
Ως τα βαθιά μου γηρατειά,
Δεν βρίσκω στην δουλειά ντροπή.
Μ' έχει ο θεός ευλογημένη,
Και είμαι γεμάτη προκοπή.
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

Και φως πράστατο χαρίζω
Εγώ στην άγρια τη νύχτα.
Τον πλούτο πα δεν τον φωτίζω,
Συ μ' ευλογείς φτωχολογιά.
Κι αν απ' τον άνθρωπο διωγμένη,
Με φέγγω μπρος στην Παναγιά.
Είμ' η ελιά η τιμημένη.

ΑΘΗΝΑ 2004

Το περιβάλλον είναι υπόθεση όλων μας και οφείλουμε να το προστατέψουμε. Στα πλαίσια των καλών πρακτικών και καινοτόμων δράσεων που πραγματοποιούνται στο σχολείο μας, καθώς και της προσπάθειας ευαισθητοποίησης των παιδιών πάνω σε θέματα περιβαλλοντικά, πολιτιστικά, αγωγής υγείας κλπ., υλοποιήσαμε θεματικές προσεγγίσεις, προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων και καινοτόμες δράσεις με περιβαλλοντικό περιεχόμενο. Θελήσαμε να συνδέσουμε μεταξύ τους αυτά τα προγράμματα και τις δράσεις και προσπαθήσαμε να περάσουμε στα παιδιά το μήνυμα ότι όλα όσα αφορούν το περιβάλλον, είτε θετικά, είτε αρνητικά, είναι αλληλένδετα, διαχρονικά, έχουν μια συνέχεια και επηρεάζουν άμεσα τη ζωή μας.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

Τα παιδιά να μάθουν με βιωματικό και ενεργητικό τρόπο για την ελιά τα προϊόντα και τα παράγωγά της, για τις αγροτικές εργασίες και καλλιέργειες. Να κατανοήσουν τη σημασία των τοπικών προϊόντων, τη διατροφική τους αξία και τη χρησιμότητά τους. Να έρθουν σε επαφή με τη διαχρονική σημασία που έχουν τα προϊόντα αυτά ανά τους αιώνες στην Ελλάδα. Να αποκτήσουν θετικές στάσεις και υγιείς συνήθειες.

Η ιστορία της Ελιάς

- ❖ Η Ελιά εμφανίστηκε για πρώτη φορά ως αγριελιά στην ανατολική Μεσόγειο, εκεί δηλαδή όπου αναπτύχθηκαν μερικοί από τους αρχαιότερους πολιτισμούς.
- ❖ Σε αρχαιολογικές έρευνες που έγιναν στις Κυκλάδες βρέθηκαν απολιθωμένα φύλλα ελιάς, τα οποία υπολόγισαν ότι είναι 50-60.000 ετών. Στις πινακίδες της Γραμμικής Β γραφής που ανακαλύφθηκαν στην αρχαίο Πύλο υπάρχει το ιδεόγραμμα της ελιάς και του ελαιόλαδου.

Το δέντρο της ελιάς στη
Γραμμική Α και Β Γραφή

Ο καρπός της ελιάς

Το ελαιόλαδο στη Γραμμική
Α και Β Γραφή

Το ιδεόγραμμα της **ΕΛΙΑΣ**

Το δέντρο της ελιάς

Ο καρπός της ελιάς

Το ελαιόλαδο

Η ΘΕΑ ΑΘΗΝΑ ΔΩΡΗΤΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΕΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

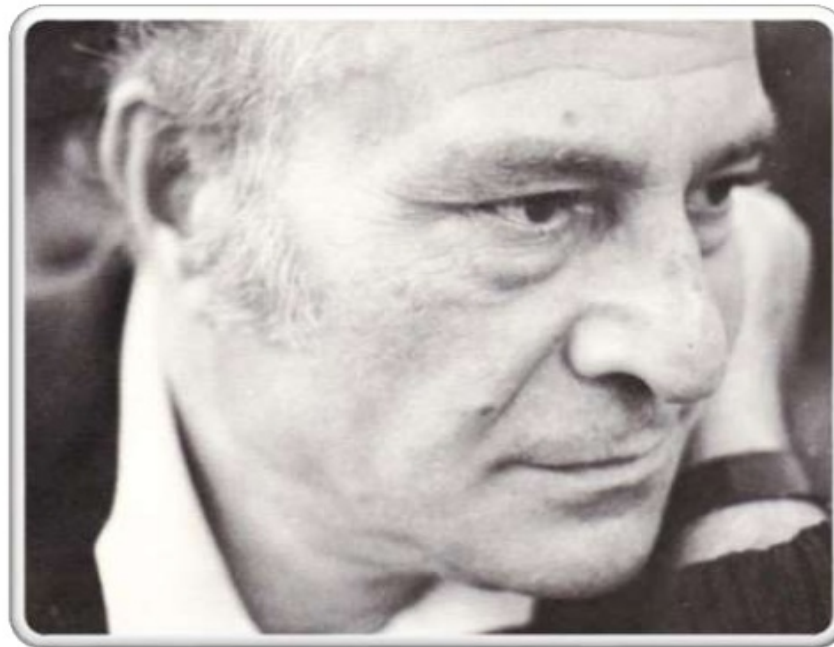

<<Οι κορμοί των δέντρων είναι βασανισμένοι από μια αγωνιώδη προσπάθεια. Συστρέφονται, γονατίζουν να προσευχηθούν, υψώνουν σκληρά μπράτσα, μέλη τυραγνημένα από την κίνηση, όλο αγκώνες και γόνατα. Οι στριφτές ρίζες βυζαίνουν από την καρδιά της γης το χρυσό λάδι, για το καντήλι των Αγίων και τη σαλάτα του φτωχού.>>
Στρατής Μυριβήλης

« Αν αποσυνδέσεις την Ελλάδα , θα βρεις ότι αποτελείται από μια ελιά ένα αμπέλι και ένα καράβι, που σημαίνει,.....

Ότι με αυτά τα τρία μπορείς να την ξαναφτιάξεις.»

Οδυσσέας Ελύτης

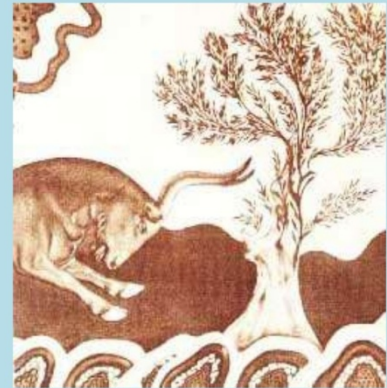
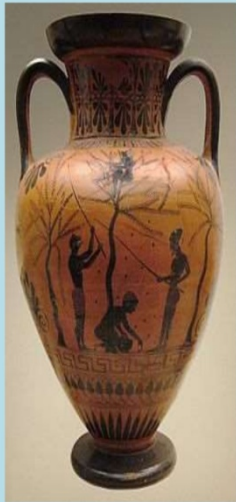

Δεν φανταζόμουνά έτσι τη θλίψη και το θάνατο. Έφυγα και ξαναγύρισα στη θάλασσα. Τη νύχτα πάνω στην κουβέρτα του <<Αϊ-Νικόλα>> ονειρεύτηκα μια παμπάλαια ελιά να δακρύζει.
Γιώργος Σεφέρης

Η ΕΛΙΑ ΣΤΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Η ελιά έχει εμπνεύσει χιλιάδες καλλιτέχνες από τις αρχαίες τοιχογραφίες ως τους συγχρόνους πίνακες ζωγραφικής.

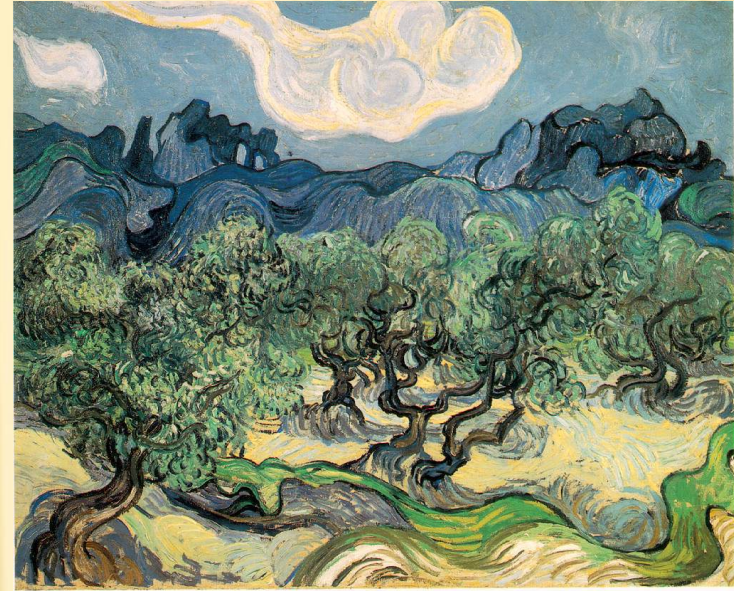
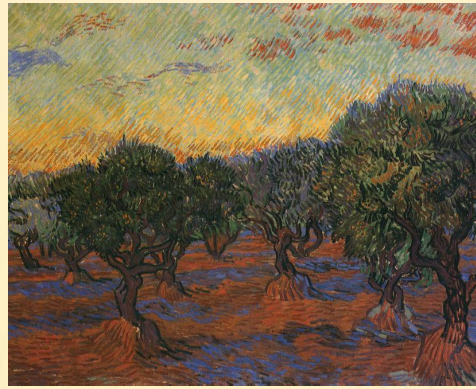
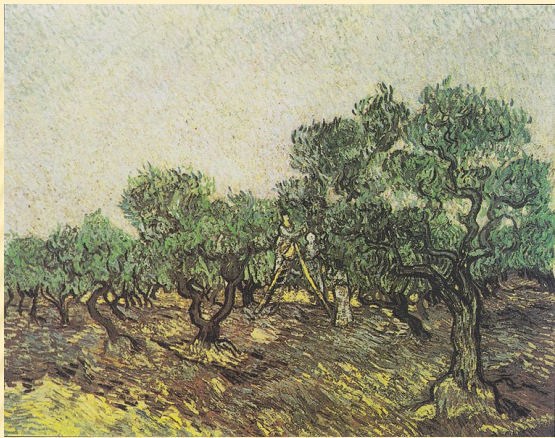

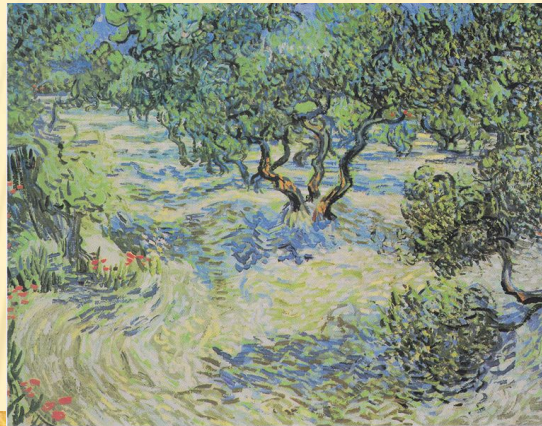
Θεόφιλος – Λιομάζωμα.

Η Ελιά – Ιερουσαλήμ

Οι ελιές του Van Gogh

ΑΡΧΑΙΑ ΧΡΥΣΆ ΣΤΕΦΆΝΙΑ ΚΑΙ ΝΟΜΪΣΜΑΤΑ

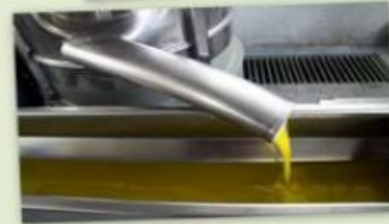

**ΟΙ ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ ΤΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΑΣ**

Από τη συλλογή του καρπού μέχρι το ελαιοτριβείο...

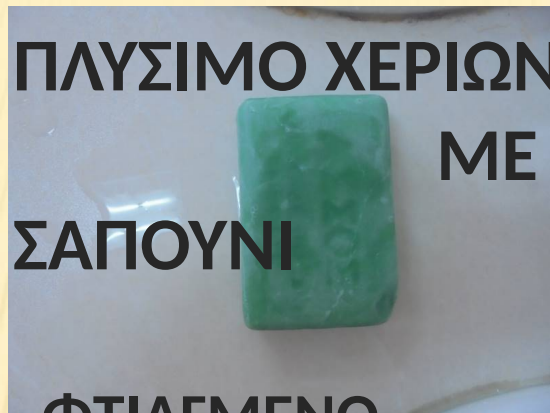
ΜΑΖΕΨΑΜΕ ΤΙΣ ΕΛΙΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΕΛΙΑ ΜΑΣ

ΔΟΚΙΜΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΛΑΔΙΟΥ .ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΛΑΔΙ ΑΛΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (ΚΡΗΤΙΚΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ).
ΔΟΚΙΜΗ ΒΡΩΣΙΜΩΝ ΕΛΙΩΝ (ΚΡΗΤΗ-ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΣ).ΠΛΥΣΙΜΟ ΧΕΡΙΩΝ ΜΕ ΣΑΠΟΥΝΙ
ΦΤΙΑΓΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ .ΔΟΚΙΜΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
(ΠΙΤΑ ,ΕΛΙΟΨΩΜΟ).

ΦΤΙΑΓΜΕΝΟ
ΑΠΟ

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

ΔΟΚΙΜΗ , ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑ

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ ΜΕ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ**

**(ΨΩΜΙ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ ΜΕ ΡΙΓΑΝΗ ΚΑΙ
ΦΡΕΣΚΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ, ΠΙΤΑ ,ΕΛΙΟΨΩΜΟ, ΕΛΙΕΣ).**

**Από το θέρο ως τις ελιές δεν απολείπουν
οι δουλειές"
Αν δε σφίξεις την ελιά, δε βγάζει λάδι.**

**Όποιος έχει σιτάρι, κρασί και λάδι στο
πιθάρι έχει του κόσμου τα καλά και του
θεού τη χάρη.**

Δεν τρώγεται ούτε με το λάδι ούτε με το ξύδι.

ΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Στην αρχαία Ελλάδα με κλωνάρι αγριελιάς, τον κότινο, στεφάνωναν τους νικητές των Ολυμπιακών αγώνων. Πηγή έμπνευσης αποτελεί και στις μέρες μας ο κότινος, το στεφάνι της ελιάς, αφού επιλέχθηκε να είναι το σύμβολο της Ολυμπιάδας του 2004 στην Αθήνα. Σύμβολο ειρήνης και συμφιλίωσης των λαών.

Και μια **χρήσιμη** πληροφορία!!!

Στην αρχαία Αθήνα το βραβείο του νικητή στο αγώνισμα του δρόμου ήταν 70 αμφορείς που περιείχαν 2,5 τόνους ελαιόλαδο.

Συνεργασία -Υλοποίηση προγράμματος:

Παπαελευθερίου Αθανασία

Κατιφές Απόστολος

Σμυρνιώτη Βασιλική

Έλενα Αγγελίδου

Ευχαριστούμε τους μαθητές της Δ τάξης που εργάστηκαν με τόση όρεξη

